

Digitales Brandenburg

hosted by **Universitätsbibliothek Potsdam**

[Ḥamishah Ḥumshe Torah]

‘im targum Onkelos, u-ferushe Rashi u-ve’ur ye-targum Ashkenazi

Sefer Ba-midbar

Premsla, Yitṣḥaq Itsaḥ ben Tsevi Hirsh

Ofenbakh, 569 [1808 oder 1809]

כח

urn:nbn:de:kobv:517-vlib-10257

פינהם כז כח

תרגום אשכנזי קנו

אתו ויקח את יהושע ויעמידהו
לפני אלעזר הכהן ולפני כל
העדה: כג ויסמך את ידיו עליו
ויצוהו כאשר דבר יהוה ביד
משה: חמישי פ לר"ח בחול

נאם יהושע, שטעללטע איהן
פאר דען פריזטער אלעזר
אונד פאר דיא גאנצע גע-
מיינע: (כג) לעגטע זיינע
האנד אויף איהן, אונד ער-
טהיילטע איהם בעפעהלע:
וויא דער עוויגע דורך משה
פערארדנעט:

כח א וידבר יהוה אל משה
לאמר: ב צו את בני ישראל
ואמרת אליהם את קרבני
לחמי לאשיריח גיחתי תשמרו
להקריב

כח (כ) דער עוויגע רעדעטע
מיט משה, אונד
שפראך: (כ) געביטרוהע דען
קינדערן ישראל'ן, אונד
שפריך צו איהנען: מיין
אפפער, נעמליך מיינע
שפיווע דיא מיין פייאר פער-
צעהרט, מיר צום אנגענעה-
יעדען

מען גערובע, מיסט איהר זארגפאלטיג זיין,

תרגום אונקלוס

רש"י

יתיה ודבר ית יהושע ואקימיה קרם
אלעזר כהנא וקרם כל פנשתא:
(כג) וסמך ית ידוהי עלוהי ופקדיה
כמא די מליל יי בידא דמשה:
כח (א) וטליל יי עם משה למימר:
(ב) פקיד ית בני ישראל ותימר
להון ית קרבני לחם סדר לקרבני
לאתקבלא ברעוא תטרון לקרבא

לקחו בדברים והדיעו מתן שכר פהנסי ישראל
לעולם הנא: (כג) ויסמך את ידיו בעין יפה
יותר ויותר ממה שנכטווה שהקדום ברוך הוא
אמר לו וסמכת את ידך והוא עשה בשתי ידיו
ועשאו ככלי מלא וגדוש ומלאו חכמתו בעין
יפה: כאשר דבר ה' אף לענין ההוד נתן
מהודו עליו:

כח (ב) זו את בני ישראל מה אמר
למעלה יפקוד ה' אמר לו הקב"ה
עד שאתה מזכיר על בני לוי את בני עלי משל
לבת מלך שהיתה נפטרת מן העולם והיתה
מפקדת לבעלה על בניה כו' כדאיתא בספרי:
קרבני זה הדם: לחמי אלו אמרין וכן הוא אומר והקטירם הכהן המזבח לחם אשה:
לאשי הכתבין לאשי מזבחי: תשמרו שיהיו כהנים ולוים וישראלים עומדין על גביו מכאן
למדו

באור

יהושע, והוא כמו ושאל אותן, ומנאנו שאלה עם למ"ד: על פיו יצאו, על פיו של אלעזר
כאשר ישאל במשפט האורים: וכל העדה, סנהדרין (רש"י), וכן פי' הראב"ע בדבר שהיה פרט
לעדה והם הנועדים באהל מועד, כי הזכיר כבר וכל בני ישראל: (כב) ויקח את יהושע,
לקחו בדברים, והודיעו מתן שכר פהנסי ישראל לכה"כ: (כג) ויצוהו, בשמות הנגיד
והשופט שיהי' הוא המזכיר והמציא אותם, כאשר פירשתי למעלה על וזויתה אותם בשם רמב"ן:
כח (ב) צו את בני ישראל, אחר שאמר לאלה תחלק הארץ צוה להשלים תורת הקרבנות
שיעשה כן בארץ התמידין והמוספין (מדברי רמב"ן): ארץ קרבני לחמי,
כשעור ואמרת אליהם כה אמר ה' את קרבני לחמי, ובאורו את קרבני שהוא לחמי, דהיינו
המיוסר

יעדעו צו זיינער צייט דאָר
 צוכרינגען : (ג) זאָגע איהנען
 אַלזאָ, דיזעז איזט דאָז פֿיאר
 אָפֿער, דאָז איהר דעם
 עוויגען צו ברינגען האַבט :
 יאָהריגע לאַמער, אָרזגע
 לייבזעעהרער, יעדען טאָג
 צוויי, צום גאַנצענאָפֿער,
 אונד דיזעז בעשטאַנדיג :
 (ד) דאָז איינע לאַם ברינגט
 דוּז דעז באַרגענו : אונד
 דאָז אָנדרע צווישען בידען
 אָבענדען : (ה) דאָז איין
 צעהנטהייל איפֿה פֿיינעז
 מעהלו צום מעהלאָפֿער :
 איינגערוהרט מיט איינעם
 פֿירטעל דיין געשטאַסנעז
 בויכאָעלו : (ו) דאָז טאָגליכע
 אָפֿער : וויא עז בערייטזאָם

להקריב לי במועדו : ג ואמרת
 להם זה האשה אשר תקריבו
 יהוה בכבשים בני שנה תמימים
 שנים ליום עלה תמיד : ד את
 הכבש אחד תעשה בבקר ואת
 הכבש השני תעשה בין
 הערבים : ה ועשירית האיפה
 סלת למנחה ברורה בשמן
 כתית רביעת יהוין : ו עלת
 תמיד העשה בתר סיני לרית

ניחח

אפער : וויא עז בערייטזאָם בערגע סיני געבראַכט, אונד דעם עוויגען צו עדרען, צום

ר ש י

תרגום אונקלוס

למדו ותקנו מעמדות : באועדו : בכל יום הוא
 עוגד המיידים : (ג) ואמרת להם : אזהרה
 לבית דין : גמים ליום : כפאטו ועיקרו בא
 ללמד שיהיו נאסטיין כנגד היום תמיד של אחר
 במערב ושל בין הערבים במרחק של טענות :
 (ד) את הכבש אחד : אף ע"פ שכבר נאמר
 בכרסת ואתה תבזה זה אשר תעשה וגומר
 הוא היתה אזהרה ליום המלואים וכאן נזה
 לדורות : (ה) סלת למנחה : מנחת נסכים :
 (ו) העשויה נהר סיני : כמותן שנעשו ביום
 המלואים : דבר אחר העשויה נהר סיני :
 הקיש עולת תמיד לעולת הר סיני ואתה
 שנתקרב

להקרבא קרטי בוסטיה : (ג) ותשי
 להון דין קורבנא די תקרבון קרטי
 וי אקרוין בני שנהא שלטין תרין לוינא
 עלתא תדינא : (ד) ות אקרא ות
 תעבד בצפרא וית איטרא תנינא
 תעבד בין שטישיא : (ה) ותד טון עשרא
 בתלת דסאין סולתא למנחתא דפלא
 בטישא בתישיא רביעת הינא : (ו) עלתא
 תדינא דאתעבדא בטינא דטיני
 לאתקבלא ברעוא

באור

המיוחד להיות נאכל מאזי, ולהיות לי לרוח ניחח, אותו תשמרו להקריב לי במועדו של כל
 קרבן וקרבן, ומועד התמיד הוא בכל יום : (ג) תמימים, שלא יהי' בהם שום הסובל בקרבן
 שנים ליום לכל יום ויום : עלה תמיד, חסר דבור המליכות, יהיו עולה תמיד : וי אקרוין
 תקריבו עושבת אחרת עושה, והשעור תקריבו עולה תמיד, ומלת תמיד תואר הפעל כדש
 לגוף כתבנית שם המקרה הכולל שמוש : את הכבש אחד, לשון רש"י ז"ל, אע"פ שכבר נאמר
 בפ' תבואה זה אשר תעשה וכו' (שע"כ כ"ט ל"ח), היא היתה אזהרה ליום המלואים וכאן טע
 לדורות

פינחס כח

נִיחַח אֱשֶׁה לִיהוָה: וְנִסְכּוֹ
רְבִיעֵת הַהֵיזֵן לַכֶּבֶשׂ הַזֶּה
בְּקֹדֶשׁ הַסֵּד גִּסְדֵּי שֶׁכֶר לִיהוָה:
וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין
הָעֲרֻבִים כַּמִּנְחַת הַבֶּקָר וְכַנְסֻכּוֹ
הַתַּעֲשֶׂה אֱשֶׁה לִיהוָה נִיחַח
לִיהוָה: פ למפטיר של שבת ור"ח
ט וּבָיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי כֶבֶשִׂים
בְּנֵי שְׁנָה תְּמִימִים וּשְׁנֵי עֲשָׂרֹנִים
סֶלֶת מִנְחָה בְּרוּלָה בַשֶּׁמֶן
וְנִסְכּוֹ

פעהלעד: אונר צום מעהל אפפער צווייא צעהנטהייל פיינען מעהל'ן מיט אעל איינגעריהרט, נעבזט

תרגום אונקלוס

בְּרַעֲוֹא קִרְבְּנָא קִדְּם יי: (ו) וְנִסְכִּיָּהּ
רְבִיעֵת הַהֵזֵן לַאֲמִרָא הָד בְּקֹדֶשׁ א
יְתַנְסֵף גִּסְדֵּי דְחִמְר עֲתִיק קִדְּם יי:
(ח) וְיַת אֲמִרָא תַנְיָנָא תַעֲבֵד
בֵּין שְׁמֵשׂוּיָא כַּמִּנְחַת צִפְרָא וְכַנְסִיָּהּ
(ט) וּבְיוֹמָא דְשַׁבְּתָא תַרְוִין אֲמִרִין בְּנֵי שְׁנָא
דְּמִנְחָתָא דְּפִילָא

באור

לדורות: וכתב עליו הרמב"ן ואיט ככון כי שם אמר עולת תמיד לדורותיכם יזאולם אין זה טענה,
כי אין במאמר עולת תמיד לדורותיכם מלות עשה כי אם הודעה בלבד, כמו שאמר כאן עולת
תמיד העשו' בהר סיני, שם הודיע שיהיה כן לדורות, ופה אמר שהוא הקרבן שהקדישו כבר
בימי המלואים ודעת הרמב"ן ל' ששנית המזבח כאן, להיות הכל סדור בפרשה זאת:
הכבש אחר, הי' ראוי להיות הכבש האחד, ועיין בבאור פ' תזיה (שם): (ו) העשה בהר
סיני, כאותן שנעשו בימי המלואים, כי במדבר לא הקדישו המוספי, וכן לא נתחייבו כנסים:
(ז) ונסכו ויין, הכתיב שב על אשה, שהוא לשון זכר: בקדש הסך, על המזבח תנסכו
(ספרי): נסך שכר, נסך יין המשכר, והוא הסי, כמו שאמרו בספרי, חי אתה מכסך ואי
אתה מכסך המזוג: ורש"י פירט לין מנתו, ע"פ נמרא דב"ב (דף ג"ז), ועיין רמב"ן שחיבו
אלא מעלה דרבנן, שאם הבי' כשר: (ח) וכנסכו, שב על הנקר, והוא מה שדפס בבאור
דאב"ע

תרגום אשכנזי קנח

צום אונגענעהמן גערוך פאם
פייאר פערצעהרט ווארד:
(ו) צו יעדעם לאטמע גע-
הארט איין פורטעל היין
טראנקאפפער: אויף דאן
הייליגע ואלל דער אונפער-
מישטע אפפער וויין, דעם
עוויגען צו עהרען, אונגענא-
זען ווערדען: (פ) דאן אנדרע
לאס ברינגט דו'א צווישען
ביידען אבענדען, מיט עכען
דעם מעהל אפפער אונר
טראנקאפפער: ווי'א דען
מארגען, דעם פייאר בע-
שטימט, איין אונגענעהמער
גערוך, דעם עוויגען צו עהרען:
(ט) אים שבת טאגע צווייא
יארהריגע לאטמער אהנע
פיינען מעהל'ן מיט אעל
נעבזט

רש"י

שנתקרבנה לפני מתן תורה שכתוב בה וזש
באננות מלמד שטענה כלי: (ו) ונסכו ויין:
בקדש הסך על המזבח יתנסכו: נסך שכר ויין
המשכר פרט לין מנתו: (ח) ריח ניחוח
בחת רוח לפני שאמרתי ונעשה
בין שמשויא כמנחת צפרא וכנסיה
(ט) וביומא דשבתא תרין אמרין בני שנה
דמנחתא דפילא במשח

נעבז דעם טראנקאפער
ראצו: (י) דיועו אויט ראן
גאנצעאפער פיר יעדען
שבח: אויסער דעם טאגליכען
גאנצעאפער, נעבז דעם
ווינאפער, ראצו: (יא) אן
דען ערוטען טאגען דער
מאנאטהע ברינגט איהר צום
גאנצעאפער, דעם עוויגען
צו ערהרען: צוויי יונגע
שטירע, איינ ווידער, ויבען
יאהריגע לאמער אהגע
פעהלער: (יב) צו יעדעם
שטירע געהארט איין מעהלאפער פאן דרייא צעהנטהויל פיינען מעהלו

ונסכו: יערת שבת בשבתו ער
עלת התמיד ונסכה:
יא ובראשי חדשיכם תקריבו
עלה ליהוה פרים בני בכר
שנים ואיל אחד כבשים בני
שנה שבעה תמימים: יב ושלשה
עשרנים סלת מנחה בלולה
כשמן

רשי

תרגום אונקלוס

במשח ונסכיה: (י) עלת שבתא
דתתעבר בשבתא על עלתא תדריא
ונסכה: (יא) וברשי ירחיכון תקריבו
עלתא קרביי תזרין בני תזרי תזין
דכר תר אימרון בני שנא שבעא
שלטין: (יב) ותלתא עשרונין סלתא
טנתתא דפילא
כמשח

אנע' רזוי: (י) עולת שבת בשבתו ולא עולת
שבת בשבת אחרת הרי שלא הקריב בשבת זו
שומע אני יקריב שתיים לשבת הנאה תלמוד
לומר בשבתו יגיד שאם עבר יומו בטל קרבנו:
על עולת התמיד. אלו מוספין לבד איתן שני
כבשים של עולת התמיד ומגיד שאין קריבין
לא בין ב' התמידין ובין בכל המוספין כחמ' על
עולת התמיד לתלמוד זה: (יב) ושלשה
עשרונים כמשפט מנחת נסכי פר שכן הן
קטבין

באור

ראב"ע כפ' חזוה שייך לכאן: (י) כשבחו, כל שבת בלשון זכר, וכמוהו כל שומר שבת חללו
(ישעיה כ"ו ו') ובראש"ע כתב שהוא שם על יום השבת, והטעם בכל שבת ושבת, כמו יום
ציונו, חדש נחמד: על עלת החמיד, לבד אותו שני כבשים, של עולת תמיד: (יא) ובראשי
חדשיכם, ו'ל הראב"ע, אמר ר' משה הכהן הספרדי כ"ע שפירושו חדש ניסן, כי כן כתוב
ראשון הוא לכס, ואח"כ אמר זאת עולת חדש נחמד, שישו כן בכל חדש, על כן הוסיף
לחדשי השנה, ופירושו נכון הוא, ואע"פ שיש לטעון על יו"ד ובראשי חדשיכם (כ"ל שהי' ראשי
לומר ובראש חדשיכם, שניסן הוא ראש חדשים, ואם על ניסן של כל שנה מדבר, מדוע לא
עשה כן בשאר המועדים), רק נעבור שמאלה הנה חדש מתחיל דבורו, ע"כ: ואין הדגמי'
ברורים, כי לפ"ד משמע שאין בהודאת עולת חדש לבד, כי יום היום הראשון, ואין ימים
בכתוב הנא ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש, שהוא פדעוה סתירה? וכן מה טעם
לומר ובחדש השביעי באחד לחדש, והי' די שיאמר בחדש השביעי? והנכון כי מלת חדש תאמר
בשם על יום הראשון של חדש, ועל כל השלשי יום, כמ"ס הרד"ק שם שם ובהיא האות
מהכתוב, וכן כאן באמר זאת עולת חדש נחמד על היום הראשון, ואח"כ ובחדש הראשון,
ובחדש השביעי, על כל שלשים היום ילזה התחיל ובראשי חדשיכם, לברר דבריו שניסן הראשון
הוא מדבר יומה שזמר למוף לחדשי השנה, הוא מוסב למה שנאמר אחריו בחדש הראשון ובחדש
השביעי, והלמ"ד הוא למ"ד הכללי, כלומר כן הדבר בכל חדשי השנה, ומה שיזכור אח"כ
פ"ט כולל לכל החדשים, כי אם נמועד שזכור: (יב) ושלשה עשרנים, כמשפט נסכי הפר,

98

פינחס כה

תרגום אשכנזי קנט

בשמן לפר האחד ושני עשרנים
 סלת מנחה בלולה בשמן לאיל
 האחד: י ועשרן עשרון סלת
 מנחה בלולה בשמן לכבש
 האחד עלה ריח ניהח אשה
 ליהוה: י ונספיהם תצי ההין
 יהיה לפר ושלישת ההין לאיל
 ורביעת ההין לכבש יין זאת
 עלית חדש בחדשו לחדשי
 השנה: טו ושעיר עזים אחד
 לחטאת ליהוה על-עלת
 התמיד יעשה ונסכו: ס ששי

מיט אעל אינגעריהרט: אונד
 צו יעדעם ווידער איין מעהל-
 אפפער פאן צווייא צעהנטהיל
 פיינעו מעהלז מיט אעל איינ-
 געריהרט: (יג) צו יעדעם
 לאממע איין צעהנטהיל
 פיינעו מעהלז מיט אעל איינ-
 געריהרט, צום מעהל אפפער:
 דוועו איזט איין גאנצע אפפער,
 זיסעו גערובז, דאז דעם עוויגן
 צו עהרען פאם פייאר פער-
 צעהרט ווירד: (יד) דיא דאצו
 געהאריגן טראנקאפפער זינד
 צו יעדעם שטיר איין האלב
 הין, צו יעדעם ווידער איין
 דריטטעל הין אונד צו יעדעם
 לאממע איין פירטעל הין וויין:
 דוועו איזט דאז גאנצע אפפער,
 אין יעדעם נייאמאנאטה פיר
 אללע מאנאטהע דעו יאהרו:
 (טו) דאכייא נאך איין ציגען-

באק צום זינדענאפפער, דעם עוויגען צו עהרען: אויסער דעם טאגליכען גאנצענ-
 אפפער, נעכזט ווינעם טראנקאפפער, זאלל דוועו אללעו געבראכט ווערדען:

אם

תרגום אונקלוס

רשי

במשח לתורא חד ותריין עשרונין
 סולתא מנחתא רפילא במשח לדכרא
 חד: (יג) ועשרונא עשרונא סולתא
 מנחתא רפילא במשח לאיטרא חד
 י: (יד) ונספיהון פלגות הינא יהי לתורא ותלתות הינא לרכרא ורכעות
 הינא לאטרא חטרא דא עלת רישדירחא פאתהדתותיה בן לכלדישי ירתי
 שתא: (טו) וצפיר בר עני חד לחטאתא קרבני על עלתא תדירא יתעבד
 ונספיה:

קצובין בפרשת נסכים: (יד) זאת עולת חדש
 בחדש. שאלם עבר יומו בטל קרבנו ושוכ אין לו
 תשלומין: (טו) ושעיר עזים וגו'. כל שעירי
 המוספין
 עלתא לאתקבלא פרעווא קרבנא קדם
 יהי לתורא ותלתות הינא לרכרא ורכעות
 הינא לאטרא חטרא דא עלת רישדירחא פאתהדתותיה בן לכלדישי ירתי
 שתא: (טו) וצפיר בר עני חד לחטאתא קרבני על עלתא תדירא יתעבד
 וכירחא

באור

שכן הן קצובין בפרשת נסכים (רש"י): (טו) לחטאת לה', פשוטו של מקרא כמו שת' א'
 קדם ה', וכמוהו אשר עלה עליו הגורל לה' ועשהו חטאת, ולכן מלת לחטאת מובדלת בטעם,
 כי איכה דבוקה לתיבת לה', ודרך מדרש אגדה לנדו: על עלת התמיד יעשה ונסכו
 לנד מועלת התמיד יעשה כל הקרבן הזה ונסכו, שאין ונסכו מוכס על השעיר, כי אין נסכו
 לחטאת

גו ער
 פ
 קריבו
 בקר
 בני
 שלשה
 יולה
 שמן
 מיט
 שבקא
 תדירא
 תדירא
 רי תדין
 שבקא
 סולתא
 ששח
 כח מולת
 כמו זס
 ובראשי
 כן כח
 הוסף
 סה' רלוי
 מדוע לא
 ק' הדני'
 יך יכס
 זה טעם
 ש תאמר
 ח היות
 דאשן,
 הכחשן
 ונסכדס
 ה אש' צ'
 י הסר,
 ק

טו וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת
 עֶשֶׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה׃
 יז וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ
 הַזֶּה חַג שִׁבְעַת יָמִים מִצּוֹת
 יח יֵאָכֵל׃ יח בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא
 קֹדֶשׁ כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא
 תַעֲשׂוּ׃ יט וְהִקְרַבְתֶּם אֶשְׁרֵי
 עֹלֵה לַיהוָה פְּרִים בְּנֵי-בְקָר
 שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה בָבָשִׁים
 כ בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃
 כ וּמִנְחַתֶּם סֹלֶת בָּלוּדָה בְּשֶׁמֶן
 שְׁלִשָּׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר וּשְׁנֵי
 עֶשְׂרִים לְאֵיל תַּעֲשׂוּ׃ כח עֲשׂוּן

(טו) אם פִּיעַר צֶהֱנִטְעוּן טָאָנַע
 רֵעוּ עֲרוֹטְעוּן מֶאָנְאָטְהוּ ווִירֵד
 דָּאָו פֶּסַח גַּעֲבֵרְאֶכְט, רַעִם
 עוּיִגַעַן צו עֵהֲרַעַן : (יז) אִם
 פִּינְפֶּעֲרֶהֱנִטְעוּן טָאָנַע רִיזְעוּן
 מֶאָנְאָטְהוּ אִיזֵט פֶּעֲזוּט : אֹונֵר
 ווִירֵד זִיבַעַן טָאָנַע אֹונְנַע
 זִיארֵט כֶּרָאָד גַּעֲנַעֲסַעַן :
 (יח) אִם עֲרוֹטְעוּן טָאָנַע אִיזֵט
 הִילִיגַע פֶּעֲרִקִינְרִיגִונְג : אֹונֵר
 דָּאָ זָאָלֶט אִיהֵר קִינַע קֹונֹוט-
 אַרְבִּיט פֶּעֲרִרִיכְטוּן : (יט) אֹונֵר
 רַעִם עוּיִגַעַן צו עֵהֲרַעַן, צוֹם
 גָּאָנְצַעֲנָאָפֶּעֲרֵר רַעִם פִּיאר צו
 פֶּעֲרַעֲרַעַן דָּאָרְבֵּרִיגַעַן,
 צוּיִיא יוֹנַע שְׁטִירַע, אִינַעַן
 ווִירֵדֵר : זִיבַעַן יֶאָרְרִיגַעַן
 לְאָטְמַעַר, דִּיא אִיךְ אַלֶּלַע
 אָהַנַע פֶּעֵהֲלַעַר זִיין מִיסַעַן :
 (כ) אִיהֵר מַעֵהֲלָאָפֶּעֲרֵר זִיִּיא
 פֶּאָן פִּינַעַם מַעֵהֲלַע מִיט אַעַל
 אִינַעֲרִיהֵרֵט : דִּרִיִּיא צַעֵהֲנַ-
 טְהִיל צו יַעֲרַעִם שְׁטִירַע,

צוּיִיא צַעֵהֲנִטְהִיל צו יַעֲרַעִם ווִירֵדֵר : (כח) אִיין צַעֵהֲנִטְהִיל

תרגום אונקלוס

ר ש י

(טו) וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבַּעַת עֶשֶׂר
 יוֹמֵי לַיהוָה פֶּסַח קֹדֶשׁ׃
 (יז) וּבַחֲמִשָּׁה עֶשֶׂר יוֹמֵי לַיהוָה
 חַג שִׁבְעָה יוֹמֵי מִצּוֹת
 (יח) יֵאָכֵל׃ יח בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא
 קֹדֶשׁ כָּל-מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא
 תַעֲשׂוּ׃ יט וְהִקְרַבְתֶּם אֶשְׁרֵי
 עֹלֵה לַיהוָה פְּרִים בְּנֵי-בְקָר
 שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה בָבָשִׁים
 כ בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃
 כ וּמִנְחַתֶּם סֹלֶת בָּלוּדָה בְּשֶׁמֶן
 שְׁלִשָּׁה עֶשְׂרִים לֶפֶר וּשְׁנֵי
 עֶשְׂרִים לְאֵיל תַּעֲשׂוּ׃ כח עֲשׂוּן

הַיּוֹסֵפִין בְּאִין לִכְפֹּר עַל טוֹמַת מִקְדָּשׁ וּקְדָשִׁי
 הַכֹּל כְּשֵׁי שְׁטִירַע בְּמִס' שְׁטִירַע וּנְשִׁתְכָה שְׁטִירַע
 רִאשׁ חֹדֶשׁ שְׁטִירַע בִּי לֵה' תִּלְעֻדוּ לִנְמֻדָּךְ
 שְׁטִירַע עַל אִין בִּי יִדְעֵה לֹא בְּתַחֲלָה וְלֹא בְּסוֹף
 אִין מְכִיר בְּחַטֵּם אֵלֵה הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא בְּלִבְךָ
 וְאֵלֵה הַשְּׁעִירִים לְמִדִּין מַעֲטוּ וּמִדְּרָשׁוֹ בְּאִגְדָּה
 אִמר הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא הַבְּיָמוֹ כִּפְרָה עַל
 שְׁטִירַע חַט הַיִּרְחָ : עַל צוֹלַת הַתְּנוּעָה יַעֲשֶׂה
 כָּל הַקְּרִבָּן הַזֶּה : וְגַם כִּי אִין וְגַם כִּי מוֹסֵב עַל
 הַשְּׁעִיר אִין נִסְכִּים לַחֲטָאֵת : (יח) כָּל מְלֹאכֶת
 עֲבֹדָה יִכְפִּילוּ וְלֹאכָה הַמְּרִיכָה לִכְס כְּנֹון
 דְּבַר הַזָּכֵר הַמְּתַר בְּחוּלֵי שֶׁל מוֹעֵד אִסּוּרָה
 צִיִּים טוֹב : (יט) פְּרִים כְּנַגַּד אִבְרָהִם אֵלִים
 כְּנַגַּד יִצְחָק כְּנַגַּד יַעֲקֹב וְכַנְגַּד יַעֲקֹב וְכַנְגַּד יַעֲקֹב
 אִסְרִיד יַעֲקֹב : צִיִּסוּדוֹ שֶׁל רַבִּי מִשֶּׁה הַדְּרָגָן
 לְאִיִּי

עשׂוּן

עשרון תעשה רכבש האחד
 לשבעת הכבשים: כז ושעיר
 חטאת אחד לכפר עליכם:
 כג מלבד עלת הבקר אשר
 לעלת התמיד תעשו את אלה:
 כד באלה תעשו ליום שבעת
 ימים לחם אשה ריהניחה
 ליהוה על עולת התמיד יעשה
 ונסכו: כה וביום השביעי מקרא
 קדש יהיה לכם כד מראכת
 עבודה לא תעשו: ס כו וביום
 הבכורים בהקריבכם מנחה

צו יעדעם לאממע: אונד זא
 צו אללען זיבען לאממערן:
 (כז) פערנער איינען באך
 צום זינדענאפפער: אייך צור
 פערזארהנונג: (כג) דיזען
 אללען מיסט איהר ברינגען,
 אויסער דעם מארגענאפפער:
 וועלכען אלו איין טאגליכען
 גאנצענאפפער געבראכט
 ווירד: (כד) יעדען טאג פאן
 דען זיבען טאגען האבט איהר
 דיזע אפפער צו מאכען, אונד
 דעם עוויגען צו עהרען, צום
 אנגענעהמען גערוך, דעם
 פייאר צור שפייזע צו איבער-
 געבען: אונד צוואר אויסער
 דעם טאגליכען גאנצעני-
 אפפער, נעכט זיינס טראנק-
 אפפער: (כה) אם זיבענטען
 טאגע האבט איהר אבער-
 מאלו הייליגע פערקינדונג:
 אם טאגע דער ערוטלינגע, ווען
 מעהלאפפער

אונד זאללט קיינע קונטארבייט פערריכטען: (כו) איהר דעם עוויגען צו עהרען, איין נייאען

תרגום אונקלוס

רש"י

עשרונא תעביד לאקרא חד כז
 לשבעא אמרין: (כג) וצפירא
 דחטאתא חד לכפרא עליכון: (כד) בר
 מעלת צפרא דהיא עלת תדירא
 תעבדון ית אליו: (כה) פאלין תעבדון ליומא שכעא יזמין לחם קרבן
 דמתקבל פדעוא קדם יי עלעלתא תדירא יתעבד ונספיה: (כז) וביומא
 שביעאה מערע קדיש יהי לכון כל עבדת פולחן לא תעבדון: (כו) וביומא
 דבכוריא בקרוביכון מנחתא

גאיתי זאת: (כד) כאלה תעשו. שלא יהו
 פוחתין והולכין כפרי חט: (כו) וביום
 הבכורים. חג השבועות קרוי ביכורי קביר
 חטים על שם שתי הלחם שהם ראשונים למנחת
 חטים
 תעבדון ית אליו: (כה) פאלין תעבדון ליומא שכעא יזמין לחם קרבן
 דמתקבל פדעוא קדם יי עלעלתא תדירא יתעבד ונספיה: (כז) וביומא
 שביעאה מערע קדיש יהי לכון כל עבדת פולחן לא תעבדון: (כו) וביומא
 דבכוריא בקרוביכון מנחתא

באור

לחטאת, אבל הוא מוסב על התמיד: (טז) פסח, יום הקרבת הפסח: כל מלאכה
 אפילו מלאכה הנריכה לכם, כגון דבר החנד, המותר בחולו של מועד, אסורה בי"ט (רש"י):
 ועיין מה שכתב בזה הרב המבאר ס' ויקרא, (שם כ"ג ז'): (כד) כאלה תעשו ליום שבעת
 ימים, שעורו כאלה תעשו שבעת ימים, בכל יום ויום, כי אין מלת ליום סמוכה, שלא יסמך
 הטדע, והכוונה שלא יהיו פוחתין והולכין כפרי חט: (כו) וביום הבכורים, חג השבועות
 קרוי בכורי קביר חטים, על שם שני הלחם, שהם ראשונים למנחת חטים הנאים מן החטא
 (רש"י)

חטאת, אבל הוא מוסב על התמיד: (טז) פסח, יום הקרבת הפסח: כל מלאכה

מעהל אפסער דארברונגט ,
 נעמליך ווען אייערע וואלען
 צו ענדע זינד : זאלל איין
 דייליגע פערקינדיגונג זיין ,
 אונד איהר דירפט קיינע
 קונזטארבייט פערריכטען :
 (כז) דאכייא האבט איהר
 דעם עוויגען צו עהרען , אלו
 איין גאנצעוואפפער , צום
 אנגענעהרמען גערוך דארצו
 ברינגען , צווייט שטירע ,
 איינן ווידער : זיבען יאהריגע
 לאמסער : (כח) צום מעהל
 אפסער דארצו פאם פיינוטען
 מעהלע , מיט אעל איינ
 געריהרט : דרייא צעהנטהייל
 אויף יעדען שטיר , צווייט
 צעהנטהייל אויף יעדען
 ווידער : (כט) איין צעהניג
 טהייל צו יעדעם לאמסע :
 פאן דען זיבען לאמסערן :
 (ל) דארצו איינען ציגענבאק ,
 איין צו פערוארנען :
 (לא) דיווען ברינגט איהר אויסער דעם טאגליכען גאנצעוואפפער :

חדשה ליהוה בשרעתים
 מקרא קדש יהיה לכם כל
 מלאכת עבודה לא תעשו :
 כ והקרבתם עולה לריח ניחוח
 ליהוה פרים בניבקר שנים
 איל אחד שבעה כבשים בני
 שנה : כז ומנחתם סלת ברולה
 בשמן שלשה עשרנים לפר
 האחד שני עשרנים לאיל
 האחד : כט עשרון עשרון לכבש
 האחד לשבעת הכבשים :
 ל שעיר עזים אחד לכפר
 עליכם : לא מלבד עלת התמיד

וטנחתו

ר ש י

תרגום אונקלוס

תעם הכאים מן חדש : (לא) תמומים יהיו
 לכסונסכיה' . אף הנסכו יהיו תמומי למדו
 דנותיט מלאן שהיין שהעלה קמחין פסול
 לנסכים :
 לאתקבלא ברענא קדם יי תורין בני תורי תרין ודבר חד שבעא אטרין
 בני שנא : (כז) ומנחתהון סולתא דפירא במשח תלתא עשרונין לתרא
 חד תרין עשרונין לתרא חד : (כט) עשרונא . עשרונא לאתרא חד לשבעא
 אטרין : (ל) צפיר ברעזין חד לכפרא עליכון : (לא) בר טעלת תדירא

באור

(כז) , ולא הזכירו בו החדש , לפי שאין למועד זה יום קבוע בחדש , כי אם יום המאשים
 מתכופת העומר , והוא פעמים חמשה , פעמים ששה , פעמים שבעה , כמו שאמרו ח' ל'
 מנחה חדשה , מנחה בספר ויקרא (כ"ג ט"ו) : בשבעה ימים , לא נאמנה בקרבן ובכני
 להנדיל ביטוי וז"ל שבעה שבעות (יסקאל כ"א כ"ט) , שהיא מענין אחר (מ"י) : (כז) והקרבתם
 וגו' הקרבן המזכר כפי' אומר הוא כל על הלחם , כעשור שש , שאינו סוכת היום , כי אם

גד כסל יחיא ויצא אססה

וּמִנְחָתוֹ תַעֲשׂוּ תְּמִימִם יְהוָה
 לָכֶם וְנִסְפִיָּהֶם : פ
 כֹּט ח וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד
 לַחֹדֶשׁ מִקְרֵא קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם
 כֹּרְמֵלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ
 יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם :
 וַעֲשִׂיתֶם עֲלֶיהָ לְרִיחַ נִיחַח
 לַיהוָה פֶּר בְּנֵי־בָקָר אֶחָד אֵיל
 אֶחָד כִּבְשִׁים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה
 תְּמִימִם : ג וּמִנְחָתָם סֹלֶת
 בְּרוּלָה בִשְׂמֹן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרִים
 לְפֶר שְׁנֵי עֶשְׂרִים לֶאֱיִל :
 ז וַעֲשִׂרוֹן אֶחָד לְכֶבֶשׂ הָאֶחָד
 לְשִׁבְעַת הַכִּבְשִׁים : ח וּשְׁעִיר־
 עִזִּים אֶחָד חֲמֵאָת לְכֶבֶר
 עֲלֵיכֶם

אללעו מוס אהנע פעהלער
 זיין , אונד דאצו דאן גע-
 האריגע טראנקאפער :
 כט (ב) אס ערוטען טאגע
 דעז זיבענטען
 מאנאט זאללט איהר הייליגע
 פערקינדיגונג האלטען , אונד
 קיינע קונטארבייט פערריכט-
 טען : דיעז זאלל איך איין
 טאג דעז לערמבלאזענו זיין :
 (ג) איהר האכט דעם עוויגען
 צו עהרען , אלז איין גאנצען
 אפפער צום אנגענעהמען
 גערוד , דארצוברינגען , איין
 שטיר , איינען ווידער : זיבען
 יאהריגע לאמער , אהנע
 לייבופעהלער : (ג) דאצו
 איהר מעהלאפפער , פאס
 פיינוטען מעהלע מיט אעל
 איינגעריהרט : דרייא צעהנ-
 טהייל צום שטירע , צווייג
 צעהנטהייל צום ווידער :
 (ד) איין צעהנטהייל צו איינס
 לאממע : אונד זא צו אללען
 זיבען לאמערן : (ה) איינען
 ציגענבאק צום זינדענאפפער :
 אייך

תרגום אונקלוס

וּמִנְחָתֶיהָ תַעֲבֹדוּן שְׁלָמִין יְהוֹן לְכוֹן וְנִסְפִיָּהוֹן :
 כֹּט (ב) וּבִירְחָא שְׁבִיעָאָה כְּחַד לְיִרְחָא מְעַרַע קְדִישׁ יְהִי לְכוֹן כָּל עֲבִידַת
 פּוֹלְחָן לֹא תַעֲבֹדוּן יוֹם יִבְכָּא יְהִי לְכוֹן : (ג) וְתַעֲבֹדוּן עֲלֵתָא
 לְאַתְקַפְלָא בְּרַעְנָא קְדָם יְיָ תּוֹר בְּרִיתֹרֵי חַד דְּכִר חַד אֲמָרִין בְּנֵי שְׁנָא שְׁבַעַא
 שְׁלָמִין : (ד) וּמִנְחָתָהוֹן סוֹלֵתָא דְּפִיקָא בְּמִשַׁח תִּלְתָּא עֶשְׂרִין לְתוֹרָא תְּרִין
 עֶשְׂרִין לְדְכָרָא : (ה) וַעֲשִׂרוֹנָא חַד לְאֲמָרָא חַד לְשְׁבַעַא אֲמָרִין : (ו) וְצִפְרִי
 בַר עִזִּין חַד חֲמֵאָתָא לְכֶבֶרָא עֲלֵיכוֹן :

באור

חובת הלחם , כי אם נפרשת המועדים לא פרט הקרבנות שהם חובת היום , ולא הזכיר בחג
 המכות והסכות ור"ה ויום העשור כי אם דרך כלל והקרבנות אשה לה' , מבלי לפרט מספרם
 ואיניס , רק בעזרת שלחם התנופ' הוא עקר המועד , זכר גם את הקרבן הנא בשביל הלחם ,
 (4) מא א 41 והוא

תיכס
 פל
 עשו
 גיחה
 שנים
 בני
 גולה
 רפר
 יאל
 כבש
 יום
 כפר
 תמיד
 חתו
 אללעו
 מערע
 לחולא
 עלתא
 אמרין
 לתרא
 שבועא
 תדיקא
 תיה
 חמאס
 חל
 וככני
 קרבחם
 כי אם
 כמ